

Hans-Pavia Rosing (S):

Der er i forslaget til den danske finanslov for 1995 indregnet en bevilling på ca. 2,4 mia. kr. i bloktilskud til Grønland, og det er i overensstemmelse med den eksisterende bloktilskudslov.

Jeg er ikke i tvivl om, at 2,4 mia. kr. lyder voldsomt for de fleste danske skatteydere, men helt enkelt er beløbet bare udtryk for, hvad den danske stat ville have brugt på Grønland over mange forskellige ministerielle konti, hvis ikke hjemmestyret var blevet en realitet i 1979.

To bemærkninger hører jeg i visse kredse her i Danmark så sikkert, som jeg hører amen i kirken, når talen falder på det danske bloktilskud til Grønland. For det første: Hvorfor skal vi betale til grønlænderne – de solder jo bare penge op? For det andet: De, altså grønlænderne, betaler jo næsten ikke noget i skat og slet ikke moms. De må altså snart lære at klare sig selv.

Til det vil jeg tillade mig at benytte et lille gruk fra en bog, som alle medlemmerne for nylig har modtaget:

»Statistisk set er vi alle uendelig ens/men alligevel kværuletantisk uoverens.«

Det er et såkaldt lille kværuletantgruk.

Sagen er den, at Danmark og Grønland – og Færøerne for den sags skyld – udgør et rigsfællelskab. Dette fællesskab er der ikke mange der sætter spørgsmålstegn ved, tværtimod. Min klare fornemmelse er, at de allerfleste mennesker både i Grønland og i Danmark faktisk er stolte af og glade for de bånd, historiske som nutidige, der eksisterer mellem vore to lande.

Jeg ved også, at vi på det politiske plan og i diskussioner mellem danskere og grønlændere er enige om én ting: Grønland skal være mere økonomisk selvhjulpne. Med andre ord: Vi skal aktivt og med stor entusiasme arbejde hen imod at nedbringe afhængigheden af bloktilskuddet fra Danmark, og det gør vi faktisk også. Bloktilskuddet udgør over halvdelen af den grønlandske finanslov, og det er der ikke nogen af os i Grønland der er særlig stolte over.

Netop derfor gør vi faktisk meget ud af at udvikle den grønlandske økonomi. Som jeg efterhånden har sagt en del gange fra denne talerstol, har vi ændret grundlæggende på den grønlandske samfundsstruktur gennem de sidste 15 år. Den hedengangne Kgl. Grønlandske Handel er blevet totalt renoveret i en moderne, slank selskabsform, som er betydelig mere gennemsigtig og billigere at drive end i statens tid.

Vi udfolder store bestræbelser på at øge mi-

neralefterforskningen, men det vil i heldigste fald vare 5-10 år, inden det begynder at kaste resultater af sig. Mange initiativer er taget for at øge turiststrømmen til Grønland, og det har da allerede vist fine resultater. Alle, der har været i Grønland, vil vide, at vi har kapacitetsproblemer, og alle andre ved, at investeringer i hotel-faciliteter og infrastruktur er bekostelige, især i et arktisk land som Grønland.

Oven i alt dette kommer så det hysteri, som visse lande i den vestlige verden – det gælder Danmarks EU-samarbejdslande og såkaldt vengligsindede lande som USA – det hysteri, som voksne, politisk ansvarlige ledere lader sig styre af. Det er den, hvad jeg vil kalde hykleriske storbymentalitet, som forhindrer os i at markedsføre produkter fra vore levende ressourcer.

Lad mig som eksempel nævne de kære sæler. Her i Danmark er det langt om længe blevet in at gå med sælskindspels – det kan man forvise sig om ved at vandre rundt på gaderne på ju-leindkøb – men på verdensmarkedet får vi stadig ikke mere end ca. 10 pct. af skindets pris til fangeren, hvis vi altså overhovedet kan sælge de mange skind, som de grønlandske fangere indhandler. De resterende 90 pct. er altså en nødvendig udgift, som på mange måder kan minde om den landbrugsstøtte, man kender hernede.

Den nuværende bloktilskudsordning er i de seneste 10 år blevet udhulet som følge af, at beløbet kun bliver reguleret efter pris- og lønudviklingen i Danmark, men ikke velstandsudviklingen. Det betyder, at Grønland ikke får del i den stigning i velstanden, vi mærker i Danmark i disse år, og at forskellene i velfærd bliver mere og mere synlige.

En nylig prisundersøgelse foretaget af Danmarks Statistik og Grønlands Statistik viser, at priseniveauet i Grønland i gennemsnit er 18 pct. højere end i Danmark, og det er endda, når moms og andre afgifter er medregnet i priserne.

Med jævne mellemrum viser der sig på himlen et økonomisk orakel, som gennem udgivelse af en bog gerne vil fortælle os alle sammen, hvordan vi grønlændere skal klare de økonomiske skær, for at »Grønland bliver et almindeligt land«. Dette citat er direkte fra Martin Paldams meget omdiskuterede bog, »Grønlands økonomiske udvikling – hvad skal der til for at lukke gabet?«.

I 1986 skrev og udgav lektor i nationaløkonomi ved Handelshøjskolen i København Lise Lyck – i øvrigt på min foranledning – bogen »Grønlands økonomi og relationerne til Dan-